

Lærervejledning

I alle forløb i fortælle.dk er der mulighed for især at arbejde med

- Mundtlig fremstilling
- Kropssprog
- Fortolkning

Mange fortællinger kan stå alene og give eleverne en æstetisk oplevelse. En efterfølgende klassesamtale kan runde oplevelsen og forståelsen af.

I alle forløbene med opgaver skal eleverne have en forforståelse for den tekst, de skal høre, de skal arbejde med teksten, og de skal reflektere over, hvad de har lært.

Forforståelse gives ud fra en fællessamtale om billedark/introark. Eleverne kan selv finde flere oplysninger.

Forløbene kan anvendes i uddrag eller i deres helhed, fx

- 2-4 lektioner (Indskoling)
- 2-6 lektioner (Melletrin)
- 2-8 lektioner (Udskoling)

På alle klassetrin skal eleverne arbejde med de 4 kompetenceområder og de tilhørende kompetencemål

- Læsning
- Fremstilling
- Fortolkning
- Kommunikation

Færdigheds- og vidensområderne giver retning på arbejdet (obligatorisk), og færdigheds- og vidensmålene giver inspiration til arbejdet (vejledende).

Ofte består et undervisningsforløb af stof fra flere forskellige områder.

Da fortælle.dk bygger på mundtlige fortællinger, vil det være naturligt at lægge fokus på netop dette område.

Hvad er det, den mundtlige fortælling kan?

Hvad kan eleverne lære af at arbejde med?

- Mundtlig fremstilling
- Kropssprog
- Fortolkning

Eleverne vil opleve fortællere, der med deres mundtlige fremstillinger, brug af kropssprog og stemme lægger deres forståelse og fortolkning ind i fortællingerne.

Det kan eleverne lade sig inspirere af, når de skal læse op, fortælle og fortolke.

Omusubi

Mellemtrin (3.- 4. klasse)

Målet med at arbejde med *Omusubi* er at høre og bearbejde en traditionel japansk fortælling. Den kan samtidig kaldes et folkeeventyr eller en fabel.

I forhold til Fælles Mål vil det især være nedenstående, der kommer i spil.

Fremstilling (Fremstilling)

Eleven kan udtrykke sig i skrift, tale, lyd og billede i velkendte faglige situationer.

Fortolkning (Oplevelse og indlevelse, Undersøgelse, Fortolkning, Perspektivering)

Eleven kan forholde sig til velkendte temaer i eget og andres liv gennem undersøgelse af litteratur og andre æstetiske tekster.

Kommunikation (Dialog, Krop og drama, Sprog og kultur, Sproglig bevidsthed)

Eleven kan følge regler for kommunikation i overskuelige formelle og sociale situationer.

MÅL

Du har kendskab til landet Japan.

Du kender nogle få ord på japansk.

Du har kendskab til en japansk fortælling.

Du ved noget om muldvarpe.

Du kan forklare, hvordan grådighed viser sig i fortællingen.

Du kan omsætte en fortælling til tegninger.

Du kan lave en ny slutning til fortællingen.

Tidsforbrug: 2-6 lektioner

Aktivitet

Til læreren	Elevaktivitet
<p>Samtale om Japan: placering, kultur etc. Eleverne får en kort baggrundsviden om muldvarpe. Måske er der nogen, der har muldvarpeskud hjemme i haven. Eleverne lytter til fortællingen. Omusubi og onigiri er de japanske ord for riskugler. Bento er det japanske ord for madpakke med ris.</p>	<p>Introark Samtale om introarket. Sig noget på japansk: Omusubi Kororin, Bento. Hvad tror I, at fortællingen handler om? Lyt til fortællingen 1. gang.</p>
<p>Genfortælling af fortællingen. Teksten fortolkes i fællesskab i klassen. Samtale om temaet <i>grådighed</i>.</p>	<p>Hvad handler fortællingen om? Hvilken forskel er der på de to bondemænd?</p>
<p>Efter fortolkningen i fællesskab tegner eleverne 4 situationer fra første del af fortællingen.</p>	<p>Tegneserie 1 Læs billedbeskrivelserne. Lyt til fortællingen 2. gang. Omsæt første del af fortællingen til en tegneserie med 4 billeder.</p>
<p>Efter fortolkningen i fællesskab tegner eleverne 4 situationer fra anden del af fortællingen.</p>	<p>Tegneserie 2 Læs billedbeskrivelserne. Lyt til fortællingen 3. gang. Omsæt anden del af fortællingen til en tegneserie med 4 billeder.</p>
<p>Eleverne skal lave brainstorm på en dramatisering, hvor de finder på en ny slutning til fortællingen. De må selv bestemme, om de vil dramatisere hele fortællingen eller kun anden del. Dramatiseringen skal vises for klassen.</p>	<p>Brainstorm og dramatisering Lav i grupper brainstorm på en ny slutning til fortællingen. Brug ordskyen til inspiration. Indøv dramatiseringen med jeres nye slutning.</p>
<p>Afsluttende refleksion.</p>	<p>Refleksion Udfyld refleksionsarket.</p>

Inspiration

Dartmouth Folklore Archive

<https://journeys.dartmouth.edu/folklorearchive/2016/11/18/omusubi-kororin-rolling-riceball/>

Fortæl eleverne, hvordan slutningen på fortællingen lyder i udgaven, som findes under dette link.
 (Læs den engelske tekst under *Item*.)

Hør eller læs H.C. Andersens eventyr *Lille Claus og store Claus* og sæt det i perspektiv til *Omusubi*.

Omusubi

Introark

<https://japanoholic.dk/made-in-japan/samfund/detjapanskeflag/>

Omusubi Kororin (De rullende riskugler)

Royaltyfri [stockfoto](https://www.gettyimages.com/detail/stock-photo/omusubi-1209849571)-ID: 1209849571 med standardlicens

<https://www.albatros-travel.dk/destinationer/asien/japan/kort>

MULDVARP: Pelsen er tæt og sort, og dens særlige struktur med underuld og dækhår der er næsten lige lange, og som er filtret ind i hinanden, så der skabes en elastisk overflade, gør det muligt for muldvarpen at bevæge sig både frem og tilbage i gangene, uden at den får jord i pelsen. Forfødderne er specialiserede til gravning ved at håndfladen er stor og hænderne drejet udefter. Muldvarpen har ingen ydre ører og dens meget små øjne er næsten skjult i pelsen.

Citat fra. <https://mst.dk/natur-vand/natur/artsleksikon/pattedyr/muldvarp/>

Tegneserie 1

Omsæt første del af fortællingen til en tegneserie med 4 billeder.

<p>Bondemanden sidder med sin madpakke</p>	<p>Bondemanden holder fest med musene</p>
<p>Bondemanden vælger mellem kisterne</p>	<p>Hjemme hos bondemanden åbner de kisten</p>

Tegneserie 2

Omsæt anden del af fortællingen til en tegneserie med 4 billeder.

<p>Naboen hører bondemandens fortælling</p>	<p>Nabomanden vælger den store kiste</p>
<p>Lyset slukker, da nabomanden går med kisten</p>	<p>Nabomanden bliver til en muldvarp</p>

Omusubi

Refleksion

Du har nu arbejdet med *Omusubi*.

Målet var at arbejde med en japansk fortælling.

Hvad betyder <i>omusubi</i> ?	
Beskriv det japanske flag.	
Hvilken verdensdel hører Japan til?	
Hvad betyder ordet grådig?	
Beskriv en situation, hvor du har været grådig.	
Hvilket af dine tegneseriesituationer kunne du bedst lide at tegne/skrive til?	
Hvordan sluttede eventyret i din gruppes fortælling?	